

پشت‌بوم

یک راه‌حل ساده

حسین هاشم‌پور

● یک- آیدین آغداشلو نوشت: «موزه هنرهای معاصر باید دولتی بماند مثل لوور، مثل متروپلیتن و...» و سیدمحمد بهشتی نوشت: «نهادهای عمومی غیردولتی به جهت توانی که برای مدیریت آسان‌تر دارند، بستر مناسبی برای اداره موزه‌ای به اهمیت موزه هنرهای معاصرند. بنیادی مانند رودکی یکی از این نهادهای عمومی غیردولتی است که در صورت واگذاری مدیریت موزه هنرهای معاصر به آن، امکان اداره راحت‌تر و به‌دور از قوانین دست‌وپایگر دولتی فراهم می‌شود...». این تضاد آرا در باب تحول در سیستم مدیریتی یکی از شناخته‌شده‌ترین موزه‌های دنیا، امری طبیعی است؛ غیرطبیعی این است که زمینه گفت‌وگوی این نگرش‌ها را فراهم نکرد.

دو- شاید برخی نمی‌دانند موزه هنرهای معاصر در بدو تاسیس، ۲۲مهر ۱۳۵۶، زیرمجموعه وزارت فرهنگ وقت نبود؛ این موزه توسط هیات‌امنایی اداره می‌شد که علاوه بر هنرمندان، شخصیت‌های حقوقی‌ای مانند وزیر فرهنگ، شهردار تهران و... جزء آن بودند؛ در واقع یک جور نهاد عمومی که حداقل دولت و بخش خصوصی است؛ بنابراین گزینه تشکیل یک بنیاد مستقل برای موزه هم می‌تواند روی میز باشد که بدون شک نیازمند تصویب دولت و سپس مجلس است.

سه- درباره فردای موزه هنرهای معاصر، از حفظ بنا تا نگهداری بایسته آثار و ارتقای گنجینه آن دل‌نگرانی جدی وجود دارد. هنرمندان و دولت تومان متوجه این مهم نشده‌اند که خودش چندقدم به جلوست. حال، انتظار عمومی این است که به‌دور از فضای هیجانی و احساسی و با حضور نخبگان هنری و نیز آگاهان به امر موزه‌داری، گفت‌وگوهای کاربردی‌ای شکل گیرد و فکری شتاب‌دهنده در این خصوص به مرحله اجرا درآید. بدیهی است بهتر است برای آرامش خاطر جامعه هنری، این گفت‌وگوها در اتاق شیشه‌ای انجام شود، زیرا کارشناسان رسانه معتقدند سرعت شایعه در ایران از سرعت نور هم بیشتر است.

زیر آسمان فیروزه‌ای

نقدوبررسی داستان‌های عزیز نسین

● **شرق**: عزیز نسین، نویسنده‌ی را از سال ۱۹۴۵ با مقاله‌نویسی در مجلات شروع کرد و نوشتن را تا پایان عمر ادامه داد. او در سال ۱۹۹۵ درگذشت. حاصل این سال‌ها، ده‌ها عنوان کتاب در زمینه‌های داستان، رمان، نمایش‌نامه، شعر، داستان کودک و خاطرات است. عزیز نسین، طنزنویس مشهوری است که آثارش به بیشتر زبان‌ها ترجمه شده و انتشار یافته. به‌تازگی چند کتاب از او به فارسی ترجمه و انتشار یافته است. کتاب «چچه‌های امروز معرکه‌اند» با ترجمه داود وفایی، به همت نشر مرکز و کتاب‌های «مکه تو مملکت شما خر نیس؟»، «محمود و نگار» و «دیوانه‌ای بالای بام» با ترجمه ارسلان فصیحی به همت انتشارات ققنوس منتشر شده که هر چهار کتاب، گزیده‌ای است از بهترین داستان طنز عزیز نسین. نشست گفتگویی شهر کتاب در روز سه‌شنبه ۲۴ فروردین ساعت ۱۶:۳۰ به نقد و بررسی داستان‌های طنز عزیز نسین اختصاص دارد که با حضور رویا صدر، محمدحسن شهسورای، داود وفایی و ارسلان فصیحی در مرکز فرهنگی شهرکتاب، واقع در خیابان شهیدبهشتی، خیابان شهید احمد قصیر (بخارست)، نبش کوچه سوم برگزار می‌شود و ورود برای علاقه‌مندان آزاد است.

نگاه مولانا به خاقانی

● **شرق**: در نگاه اول سخن‌گفتن از مولانا و خاقانی در کنار هم، دشوار به نظر می‌رسد. به دلیل تفاوت‌های بنیادینی که در چهره گوناگون میان این دو شاعر بزرگ وجود دارد، شاید به نظر نرسد که خاقانی یکی از تأثیرگذارترین سخنوران بر شعر مولاناست. ردپای شعر و اندیشه خاقانی را، هم در غزل‌های مولوی و هم در مثنوی معنوی او می‌توان مشاهده کرد. از اشاره صریح مولانا به شعر و نام خاقانی گرفته تا تأثیرپذیری‌های مستقیم و غیرمستقیم. انس مولانا با شعر خاقانی تا حدی بوده است که گاهی ابیاتی از خاقانی بی‌هیچ تغییری بر زبانش جاری شده و در شعرش نشسته است. همچنین درباره موسیقی شعر، ردیف و قافیه، صور خیال و روش بیان، می‌توان نمونه‌هایی از نگاه مولانا به خاقانی را نشان داد. دوازدهمین نشست از مجموعه درس‌گفتارهایی درباره خاقانی در روز چهارشنبه اول اردیبهشت ساعت ۱۶:۳۰ به بررسی «نگاه مولانا به خاقانی» اختصاص دارد که با سخنرانی دکتر محمدجواد اعتمادی، مولوی‌پژوه و محقق ادب فارسی، در مرکز فرهنگی شهر کتاب خیابان شهید بهشتی، خیابان شهید احمد قصیر (بخارست)، نبش کوچه سوم برگزار می‌شود و در این درس‌گفتار نمونه‌ها و حضور خاقانی در جهان شعری مولانا بیان می‌شود.

شرق: عباس کیارستمی که امکان ملاقات ندارد، از تمام کسانی که برای دیدارش به بیمارستان رفته‌اند، تشکر کرد. این کارگردان سینمای ایران که پس از انجام چند عمل جراحی حالش رو به بهبود رفته و در یک اتاق VIPدر یکی از بیمارستان‌های تهران بستری است، همچنان بنا به درخواست پزشکان و خانواده‌اش امکان ملاقات ندارد.

برادر این هنرمند ۲۳ فروردین‌ماه در محل بیمارستان به ایسنا گفت: «حال عباس کیارستمی خوب است اما به دلیل وضعی که دارد و نیز به توصیه پزشکان، امکان ملاقات ندارد».

در این مدت افراد زیادی برای دیدار با عباس کیارستمی به بیمارستان رفته‌اند و در روز دوشنبه، ۲۳ فروردین هم مسئولانی از

برپایی نمایشگاه در «شهر آفتاب» پرواز کور است؟

انتقال کتاب‌ها به عوارضی قم

شرق: کتاب، مثل ماهی از دست‌ها می‌لغزد و روزه‌روز، دست‌نیافتنی‌تر می‌شود. از سال ۸۶ که نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، از محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی به مصلا منتقل شد، بسیاری مخالف جابه‌جایی آن بودند و حالا که با چند دوره برگزاری در این مکان که اتفاقاً نقدهایی هم به آن وارد بود، بار دیگر محل این نمایشگاه به جایی در حاشیه شهر انتقال می‌یابد؛ به شهر آفتاب. اما چرا شهر آفتاب؟ پروژه شهر آفتاب در سال ۸۰ با محویت حرم امام خمینی (ره) و در جنوب استخوان‌بندی اصلی شهر تهران و در ضلع جنوب غربی حرم مطهر با درنظرگرفتن موقعیت این منطقه و ضرورت ایجاد توازن شهری میان شمال و جنوب شهر، طراحی و در شورای عالی شهرسازی و معماری ایران تصویب شد. اراضی مجموعه شهر آفتاب شامل ۳۲ هزار هکتار است و مهم‌ترین عناصر ارتباطی آن بزرگراه خلیج فارس و فرودگاه بین‌المللی امام خمینی(ره) و خط راه‌آهن تهران- جنوب و خط یک و سه مترو است. از مهم‌ترین عملکردهای پیش‌بینی‌شده در شهر آفتاب، احداث مجموعه‌های نمایشگاهی از جمله نمایشگاه بین‌المللی تهران بود که به منظور ایجاد یک مرکز بین‌المللی امروزی و پیشرفته و کاهش مشکل ترافیک و عدم دسترسی‌های لازم در زمان برگزاری نمایشگاه‌ها در دستور کار قرار گرفت. طرح مقدماتی احداث نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب در دهه ۷۰ موردتوجه مدیریت شهری قرار گرفت که با مصوبه شورای شهر در سال ۸۴، شهرداری مکلف به انجام امور مقدماتی ایجاد این نمایشگاه شد. اقدامات اولیه در این زمینه از سال ۸۵ آغاز شد و در سال ۸۷

کیارستمی، در بیمارستان مطالعه می‌کند

وزارت بهداشت و ابراهیم مختاری، رئیس هیات‌مدیره خانه سینما به‌همراه کامران ملکسی، دبیر هیات‌مدیره، به بیمارستان رفتند که امکان دیدار با کیارستمی را پیدا نکردند. البته این کارگردان در پی اطلاع از حضور افرادی که برای ملاقات با او آمده بودند، پیغام داد که از طرف او از مراجعه‌کنندگان تشکر شود و درعین‌حال گفت که شرایط لازم را برای این دیدار ندارد.

همچنین یکی از پزشکان معالج این هنرمند با تأکید بر اینکه با توجه به شرایط خاص عباس کیارستمی، نباید ملاقاتی صورت بگیرد، از دوستداران و همکاران این هنرمند درخواست کرد که به نوشتن پیامی مکتوب و رساندن آن به خانواده‌اش اکتفا کنند. در همین راستا ابراهیم مختاری (مستندساز) پیغامی را از سوی هیات‌مدیره خانه

سینما و با آرزوی سلامتی کیارستمی برای او نوشت. به گزارش ایسنا، بنا بر گفته خانواده این کارگردان، احتمالاً از چندروز آینده شرایط وی برای ملاقات بهتر خواهد شد. عباس کیارستمی این روزها در پی ناراحتی گوارشی تحت چهار عمل جراحی قرار گرفته و در بیمارستان به‌سر می‌برد و تیم معالج او در جدیدترین اطلاعیه‌شان اعلام کردند که «با آرزوی شفای عاجل برای استاد عباس کیارستمی به استحضار می‌رساند: حال عمومی ایشان به حول و وقوه الهی کماکان رو به بهبود است و ایشان از بخش مراقبت‌های ویژه به بخش عادی منتقل شده‌اند. علائم حیاتی ایشان ثابت و طبیعی است و رژیم غذایی معمولی را به‌خوبی تحمل کرده‌اند و مشغول مطالعه هستند».

عکس‌سایت شهر آفتاب

نمایشگاه کتاب در محل تازه می‌گوید: «حالا مرکز باشد، این‌زوا قائل شده‌اند و کتاب و کتاب‌خوان را به حاشیه رانده‌اند؛ اما از طرفی هم این جابه‌جایی خوب است چون من شخصا دوست دارم برای رسیدن به چیزی که دوست دارم مسافت طولانی طی کنم. اینکه سفر کنی برای دیدن کتاب‌های جدید و به نیت خریدن آنها، برای من شخصا جذاب است. از طرفی حتما محل جدید، شلوغی وسط شهر را ندارد. این‌گونه کسانی که اهل کتاب و کتاب‌خواندن هستند به خودشان زحمت می‌دهند و این‌همه راه را می‌روند تا کتاب بخرند. به نظر می‌رسد دور از دسترس بودن محل جدید، می‌تواند فضای متمدن‌تری را به وجود آورد و دیگر شاهد فضای پوپولیستی عجیب و غریبی که در نمایشگاه کتاب در سال‌های پیش می‌دیدیم، نباشیم. باید بدون پیش‌قضات ببینیم این تجربه، چطور خواهد بود». اما دوری راه، ممکن است خیلی از نویسندگان و اهالی قلم را که پیش از این، در ایام برگزاری نمایشگاه کتاب هر روز به آن سر می‌زدند، از چنین کاری منصرف کند. حافظ موسوی، شاعر درباره دوری راه می‌گوید: «هر چقدر هم راه دور باشد، من ناچارم به عنوان کسی که علاقه‌ای به کتاب دارد، به نمایشگاه سر بزنم اما اینکه دوری یا نزدیکی محل نمایشگاه، مردم را جذب می‌کند یا نه، قابل‌پیش‌بینی نیست؛ چون پدیده‌ای جدید است. ممکن است اتفاقا این دوری سبب شود کسانی که واقعا دغدغه کتاب و کتاب‌خوانی دارند، به نمایشگاه سر بزنند».

شهلا لامیجسی، مدیر انتشارات روشنگران و مطالعات زنان نیز که پیش از این حضور در محل مصلا‌ی تهران را تحریم کرده بود، درباره برگزاری

گیلا سینیایی برای مردم زادگاهش روایت می‌کند

زندگی دوگانه یک نقاش

پیش از این هم مورد توجه بوده است. او دو سال قبل نشان صلیب لیاقت جمهوری مجارستان را دریافت کرد؛ نشانی که هرساله به افراد سرشناس در رشته‌های دانشگاهی، تحقیقاتی و هنری تعلق می‌گیرد. دلیل تعلق‌گرفتن چنین نشانی به او آن‌طور که دولت مجارستان اعلام کرد، فعالیت‌هایش میان دو فرهنگ مجار و ایران و معرفی فرهنگ دو ملت به یکدیگر بوده است.

او اکنون با چنین پیشینه‌ای بار دیگر به مجارستان سفر کرده است تا به واسطه جشنواره سالانه بهاری، ارتباط میان دو فرهنگ را گسترده‌تر کند. این جشنواره یک رویداد بهاری در قالب برگزاری کنسرت

نگار نگار

و نمایشگاه‌های هنری و حضور گالری‌ها و موزه‌ها است که به گفته سینیایی یکی از مهم‌ترین بخش‌های آن به نمایشگاه این نقاش اختصاص پیدا کرده است. او در مورد نحوه حضورش در این جشنواره گفت: «دو سال قبل که نشان لیاقت به من اهدا شد، صحبت‌هایی نیز برای شرکت در این جشنواره با من انجام و گفته شد که دوست دارند نمایشگاهی از آثارم در این جشنواره نمایش داده شود. من هم فکر کردم بهترین مجموعه‌ای که می‌تواند زندگی من را بیان کند و سفر ۵۰ساله من از غرب به شرق را نشان دهد، مجموعه سفرنامه است».او با بیان اینکه این جشنواره از امروز، ۱۲ آوریل (۲۴ فروردین) به مدت یک ماه برگزار می‌شود، ادامه داد: «قسمت زربین قصر بوداپست در کنار رود دانوب، یکی از مهم‌ترین بخش‌های جشنواره است که گالری‌های بزرگ و کنسرت‌های خوبی در این بخش برگزار می‌شود. یکی از مهم‌ترین بناهای این بخش یک ساختمان تاریخی با قدمت ۴۰۰۳۰۰ ساله است که بازسازی شده و نمایشگاه من در این ساختمان برپا می‌شود».سینیایی همچنین عنوان کرد که در مراسم افتتاح گروه نمایش «خیام» که متعلق به دخترش، سمیرا سینیایی است، به مدت ۲۰ دقیقه به اجرای برنامه می‌پردازند. در این اجرا سمیرا سینیایی اشعار خیام را به فارسی و یک مرد مجار همین اشعار را به زبان مجاری می‌خواند و موسیقی شرقی از سوی نوازنده‌ها نواخته می‌شود. این گروه در مراسم اختتامیه هم به مدت یک ساعت برنامه خواهد داشت. همچنین فیلمی از خسرو سینیایی که در مورد گیلا سینیایی ساخته شده است، در کنار آثار این بانوی نقاش به نمایش گذاشته می‌شود.

چهره روز

اهدای نشان سمندریان در غیاب هما روستا

● **شرق**: عضو هیات مؤسس آکادمی سمندریان اظهار کرد که چهارمین مراسم اهدای نشان این آکادمی هم‌زمان با سالروز تولد زنده‌یاد حمید سمندریان در اردیبهشت‌ماه برگزار می‌شود. حمید لیخنده درباره جشن سالانه آکادمی سمندریان در سال جاری که سه دوره گذشته آن با اهدای نشان این آکادمی به برگزیدگان تئاتری برگزار شد، گفت: ما از دو ماه قبل از تعطیلات نوروز ۹۵ جلساتی را برای چگونگی برگزاری چهارمین مراسم اهدای نشان آکادمی سمندریان برگزار کردیم و قرار شد که همچون سه دوره گذشته، این دوره نیز هم‌زمان با زادروز زنده‌یاد سمندریان برگزار شود. وی اظهار کرد: در این دوره خانم هما روستا در جمع ما نیست و امیدواریم که دوره چهارم هم با همان شکوهی که در زمان حضور خانم روستا برگزار می‌شد، برگزار شود و نشان آکادمی سمندریان به دو برگزیده دوره چهارم اهدا شود. عضو هیات مؤسس آکادمی سمندریان درباره برگزیدگان دوره چهارم اهدای نشان آکادمی، گفت: هنوز به‌طورقطع دو برگزیده این دوره از نشان آکادمی سمندریان مشخص نشده ولی نظر کارشناسان و داروان آکادمی به سمت معرفی برگزیدگان از گرایش کارگردانی است. لیخنده با بیان اینکه وصیت خانم روستا این بود که برای اشاعه متد آقای سمندریان، آکادمی و آموزشگاه سمندریان همچنان فعال باشند، یادآور شد: بعد از ایشان همچنان آموزشگاه سمندریان نیز پابرجاست و در آستانه ثبت‌نام ترم جدید هستیم و هم‌زمان با زادروز آقای سمندریان، ترم جدید آموزشگاه نیز آغاز می‌شود. وی ادامه داد: شاگردان آقای سمندریان نظیر محمودرضا رحیمی، حسین کیانی، احمد ساعتچیان و محمدعلی سجادی که دیگر خودشان استاد‌های تئاتر و اشاعه‌دهنده متد او هستند، از استادانی هستند که در ترم جدید آموزشگاه حضور دارند. این هنرمند عرصه تئاتر و تلویزیون ضمن اظهار امیدواری از اینکه با فعالیت آکادمی و آموزشگاه سمندریان نام و هنر زنده‌یادان حمید سمندریان و هما روستا تداوم داشته باشد، تأکید کرد: آکادمی سمندریان به این نیت بنا شد که نام حمید سمندریان جاودان باشد و در تلاش برای ثبت‌بخشیدن به روند فعالیت آکادمی هستیم که به نتیجه رسیده و در جشن اسمال آکادمی درخصوص آن اطلاع‌رسانی خواهیم کرد.

گالری گردی

«بانوی آهنی» در گالری شکوه

● **شرق**: نمایشگاه نقاشی، حجم و ویدئوآرت «بانوی آهنی» از ۲۷ فروردین در گالری شکوه برگزار می‌شود. این مجموعه در ادامه آثار گذشته «نوشین زرنانی» و مجموعه «نگهبان چشمه» است. زرنانی از دو سال پیش فعالیت خود را روی مجموعه «بانوی آهنی» آغاز کرده و در این نمایشگاه ۱۲ نقاشی میکس‌مدیا روی بوم، دو چیدمان و یک ویدئوآرت ارائه خواهد داد. او در این نمایشگاه صحنه‌هایی از فیلم سینمایی «آیرن لیدی (iron lady)» با بازی «میریل استریپ» که به زندگی «مارگارت تاچر» تنها نخست‌وزیر زن تاریخ بریتانیا را به تصویر کشیده، بازسازی کرده است.

زرنانی در این آثار تأکید بر حضور آبرقرهمان‌ها در حوزه تصویر به‌خصوص در سینما دارد. او همچنین در کنار نقاشی‌ها از دو اثر چیدمان و یک ویدئوآرت برای القای بهتر سوززه موردنظر به مخاطب بهره گرفته است. او در این نمایشگاه با نمایش عنصر قدرت، رجعتی به ذات زنانه دارد. نوشین زرنانی، فارغ‌التحصیل رشته شیمی دانشگاه شهید بهشتی است. این نمایشگاه دومین نمایشگاه انفرادی نقاشی او محسوب می‌شود. او تاکنون ویدئوآرت‌های مختلفی در داخل و خارج از کشور در شهرهایی چون تهران، شیراز و میلان ایتالیا به نمایش گذاشته است. زرنانی در سال گذشته پرفورمنس‌آرت سه رنگ را در گالری دنا برپا کرد. او در سری پروژه‌های پرفورمنس جان کچج در گالری ایست با اثر «...the wolf is» حضور داشته و پرفورمنس «We need oxygen-2» را در سال ۹۱ در خانه هنرمندان برگزار کرده است. این هنرمند علاوه بر کیوبرتوری نمایشگاه نقاشی گروهی «۹+۱» در گالری فریا در بسیاری از نمایشگاه‌های گروهی نظیر دو دوره نمایشگاه گروهی «چوانان پیشرو» در گالری پردیس ملت، نمایشگاه ویدئوآرت گروهی در گالری ماه مهر همراه با «عباس کیارستمی» و هنرجویانش و نمایشگاه گروهی Art collect تهران و... شرکت کرده است. نمایشگاه «بانوی آهنی» جمعه، ۲۷ فروردین، آغاز به کار می‌کند و تا تاریخ هفتم اردیبهشت در گالری شکوه واقع در خیابان فرمانیه، بلوار اندرزگو، خیابان امیر نوری، پلاک ۱۹ دایر خواهد بود. علاقه‌مندان می‌توانند هم‌روزه از ساعت ۱۶ تا ۲۰ از این آثار دیدن کنند.